

L'AVALUACIÓ DE LA RECERCA EN HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS

Universitat de Barcelona, 28 i 29 de gener de 2010

L'AVALUACIÓ EN L'ÀREA DE DIDÀCTICA DE L'EXPRESSIÓ MUSICAL: ON SOM I ON HAURÍEM D'ANAR

L'avaluació del professorat és un tema d'interès per als docents en l'Ensenyament Superior tant a Catalunya com a la resta de l'estat Espanyol.

Per a alguns professors de les àrees de Didàctiques específiques i particularment de la d'Expressió Musical, aquest interès es pot convertir en preocupació degut a les circumstàncies en que es troba. El caràcter "emergent" que encara presenta, fa de l'avaluació un tema difícil.

El professorat se sent còmode amb l'avaluació sempre i quan els avaluadors siguin prou qualificats per a avaluar-los. Aquesta qualificació implica conèixer on se situa la Didàctica de l'Expressió Musical (DEM), és a dir han d'estar conscienciats que es troba a cavall entre l'educació i la música.

Creiem convenient que les diferents àrees estiguin avaluades des del punt de vista d'experts "reals" que estiguin implicats en les mateixes. Fins ara, aquest no és el cas de la DEM que sempre ho ha estat per membres avaluadors d'altres àrees.

D'altra banda, hi ha professorat que se sent més còmode com a músic – dins el camp de les Ciències Humanes – que com educador, - en el camp de les Ciències Socials- oblidant que l'educació musical és bàsicament l'educació per la Música. En l'avaluació de la recerca és on en major grau es posa de manifest aquesta problemàtica.

D'una banda, aquesta doble possibilitat provoca diferents resultats en l'èxit de les acreditacions, en les de Professor Lector, per exemple: mentre que l'AQU acredita un 73 % dels sol·licitants d'Història i Art, els d'Educació només obtenen el 40% d'acreditacions positives¹, xifres clarament inferiors i que deriven de criteris totalment diferents respecte la consideració de l'impacte de les revistes.

Per l'altra es dona el cas que a Humanitats les publicacions representen només el 30% de la nota front el 50% a Ciències Socials, cosa que és més congruent amb la docència de les arts, que sol anar acompanyada d'una activitat artística que allunya en certa manera de la tasca de recerca aplicada i de la publicació de resultats. Caldria unificar al màxim els criteris de les diferents comissions per no crear greuges comparatius.

Els avaluadors haurien de tenir en compte les particularitats dels camps emergents. Hi ha molta exigència per a que la recerca sigui avaluada positivament en el que respecta a publicar en revistes d'alt impacte. En el que fa referència a la DEM, no hi ha massa publicacions que reuneixin els requisits d'impacte, la revisió cega, la indexació de bases de dades rellevants, etc.

En alguns casos es tracta de fer aportacions per a publicacions d'Educació o de Musicologia però no sempre les valoracions són bones perquè el camp no és exactament el mateix.

Els criteris d'indexació provoquen diferències massa significatives entre àmbits de "ciències" i de "lletres", així doncs, si comparem les bases de dades SCI 2008 i SSCI 2008 (proposades per l'Aneca²) trobem 10.565 revistes de ciències davant de 2.745 d'Humanitats i C. Socials. Si el plantejament és publicar segons el camp de coneixement només 3 són de música i cap d'elles dedicada a la Didàctica de l'Expressió Musical.

---

¹ Segons dades AQU 2003-08

² Segons FECYT 2008

A la Universitat de Barcelona³ un professor de qualsevol de les 10 àrees de ciències té 3 vegades més possibilitats de publicar que si ho fa des de les de C. Socials i Humanitats. Estem doncs davant d'una infracció del dret a la igualtat d'oportunitats recollit a la Constitució Espanyola en els articles 14 i 9.2.

Aquesta discriminació és fa palesa també en els resultats de les convocatòries a contractes per a Professors Agregats de la UB: en el període 2004-2009 les facultats de ciències han renovat un 3.8% de la plantilla, enfront al 1.7% de les de lletres⁴. Aquest fet situa a les 9 facultats de lletres davant un problema moral, econòmic i logístic de sostenibilitat de les actuals plantilles a mig termini, les fa precàries en detriment de la transmissió del coneixement a les futures generacions de professorat.

El problema l'hem centrat a la UB, per ser la universitat catalana més nombrosa, més ben valorada internacionalment i amb més facultats i àrees de coneixement consolidades, però creiem que en la resta d'universitats catalanes la situació no és pas millor.

Un altra aspecte a destacar és la indefensió en que es troben els investigadors en C. Socials, on s'inclou la nostra àrea, al no poder definir quina és la llista única a utilitzar respecte a l'impacte de les revistes. Així doncs, els resultats d'una revista qualsevol són tremendament dispars entre els criteris i baremació dels llistats *SCCI*, *CARHUS PLUS*, *DICE*, *INRECS*, *LATINDEX*, *RESH* o *MIAR*, per citar els més reconeguts. Demanàriem que s'unifiqués el llistat per evitar dispersió i ambigüitat en aquest tema tant estratègic com és el de l'elecció de les revistes on publicar. Igualment seria bo unificar i donar a conèixer els criteris avaluadors sobre el nombre d'autors, l'ordre dels mateixos i la llargada dels articles.

La recerca en Didàctica de l'Expressió Musical no es pot concebre únicament com un informe de bones pràctiques en l'ensenyament de la música, ha de poder influir en un canvi per a l'Àrea.

Conclourem dient que es necessita que el professorat relacioni la pràctica amb la recerca i aquesta ajudi a la millora de la pròpia pràctica, per això és necessari un sistema d'avaluació que estimuli positivament.

Les limitacions en les que ens trobem en l'Àrea de Didàctica de l'Expressió Musical, en bones circumstàncies haurien de convertir-se en l'estímul necessari per a millorar. Un bon sistema i coherent en l'avaluació podria segurament facilitar el canvi.

Dra. M. Àngels Subirats Bayego

Catedràtica de Didàctica de l'Expressió Musical

Universitat de Barcelona

Dr. Josep Gustems Carnicer

Professor i Director del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal, UB

---

³ Segons dades GREC, UB 2009

⁴ Segons dades de la UB WEB, 2009